

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. május 29.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0172 (COD)

9465/18
ADD 7

ENV 357
MI 402
IND 149
CONSOM 158
COMPET 371
MARE 6
RECH 231
SAN 166
ENT 100
ECOFIN 504
CODEC 874

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. május 28.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2018) 257 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM Összefoglaló jelentés az érdekelt felekkel folytatott konzultációról <i>amely a következő dokumentumot kíséri</i> Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2018) 257 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2018) 257 final

Brüsszel, 2018.5.28.
SWD(2018) 257 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

Összefoglaló jelentés az érdekelt felekkel folytatott konzultációról

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről

{COM(2018) 340 final} - {SEC(2018) 253 final} - {SWD(2018) 254 final} -
{SWD(2018) 255 final} - {SWD(2018) 256 final}

Összefoglaló jelentés az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatához kapcsolódó konzultációról

1. Bevezetés

Az itt bemutatott konzultációs tevékenységek a különböző érintettek nézőpontjait, aggályait és ötleteit tükrözik azzal kapcsolatban, hogy mi a tengeri hulladék, különösen az egyszer használatos műanyagból (EHM) és a hátrahagyott, elvesztett vagy más módon a környezetbe juttatott halászeszközökből származó tengeri szemét csökkentésének legjobb módja. Az eredményeket beépítették a Bizottság műanyag-stratégiájába¹ és az EHM-ről és a halászeszközökről szóló hatásvizsgálatba.

2. A konzultáció megközelítési módja és egyéb információforrások bevonása

A konzultáció megközelítési módja az alábbiakat foglalta magába:

- két workshop az érintettekkel az EHM-ről 2017. június 16-án és szeptember 14-én;
- bevezető hatásvizsgálat, nyilvános konzultáció/visszacsatolás;
- interjúk/ad hoc konzultációk az érintettekkel;
- 468. sz. tematikus Eurobarométer felmérés (EK, 2017)² és 388. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés (EK, 2014)³;
- online nyilvános konzultáció „A tengeri hulladék csökkentése: az egyszer használatos műanyagokra és halászeszközökre irányul fellépés ” címen 2017. december 15-től 2018. február 12-ig;
- A „műanyag újragondolásáról” tartott konferencia az érintetteknek⁴ 2017. szeptember 26-án, külön a tengeri hulladékokról és az egyszer használatos műanyagokról szóló üléssel;
- 2018. évi körforgásos gazdaságról szóló konferencia az érintettek platformjának február 20-án, amelynek során egy külön ülés foglalkozott a tengeri hulladék kérdéssel.

¹ A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia; COM(2018) 28 final, 2018.1.18. <http://eurlex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1516265440535&uri=COM:2018:28:FIN>

²

<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2156>

³ http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/flash/fl_388_en.pdf

⁴ https://ec.europa.eu/info/plastics-conference_en

3. Az érdekeltekkel folytatott konzultáció összesített eredményei

3.1. Érintetteknek tartott workshopok és konferenciák

Az egyszer használatos műanyagokról (EHM) szóló workshopokon résztvevők általában egyetértettek abban, hogy az EHM-ként besorolt tételeknek az alábbi kritériumokat kell teljesíteni (néhány kivételtől eltekintve): gyakran előfordulnak a tengeri környezetben; rövid a használati fázisuk; túlnyomó többségben nem otthon történik a fogyasztásuk; és léteznek újrafelhasználható vagy nem műanyagból készült alternatíváik.

Az EHM környezetbe szivárgásának alapvető okaiként az újrahasznosítás és újrafeldolgozás alacsony szintjét, a termék kialakítását, az anyagokat és a fogyasztói magatartást határozták meg. A szabályozási intézkedések hiánya is alapvető okként jelenhet meg.

A megbeszélések során megvitatták a szabályozási és önkéntes intézkedéseket, többek között: ösztönzők a gyártók és fogyasztók részére (pénzügyi és magatartási); jobb hulladékgyűjtés a műanyagok területén; szabványok, tilalmak és kötelezettségek bevezetése a termék kialakítására és a hulladék bejelentésére vonatkozóan. A válaszadók az EHM holisztikus megközelítésének kialakítása érdekében uniós szintű hulladékmegelőzési célkitűzést és az érintettek együttműködését részesítették előnyben. Az egyéb potenciális intézkedések közé tartozik a hulladékról szóló keretirányelv módosítása, kiegészítve a hulladékhierarchia, a zöld közbeszerzés és az önkéntes megállapodások megfelelőbb betartásával.

A korlátozásokkal kapcsolatos intézkedésekről szóló megbeszélések az alábbiakat emelték ki:

- Kevés bizonyíték támasztja alá, hogy léteznének hatékony tudatosságnövelő kampányok, és ezek önmagukban nem elegendőek.
- A tilalmak jó módszert jelenthetnek egyes alacsony értékű termékek újratervezésének a kikényszerítésére, de ha ezeket nemzeti szinten határozzák meg, az érintheti az egységes piacot.
- A végrehajtás időkerete során gondoskodni kell arról, hogy a helyettesítő anyagok megfeleljenek a szabványoknak és a fogyasztók felkészültek legyenek.
- A díjfizetés hatékony megelőző intézkedés a fogyasztói viselkedés befolyásolására, miközben bevételt is termel. Az iparági képviselők kiemelték, hogy jogalkotási megközelítésre van szükség az egyenlő feltételek biztosítása érdekében.
- Az egyes tételekhez tartozó csökkentési célok meghatározását általában megfelelő intézkedésnek tartották.
- Alternatív opció lehet, ha az EHM nem kapható meg ingyen az értékesítés helyén.

3.2. Visszajelzések a bevezető hatásvizsgálatról

A 28 beadvány azt jelezte, hogy erős az uniós szintű beavatkozás támogatottsága, bár a kiskereskedők és gyártók előnyben részesítették az önkéntes megközelítést a szabályozási intézkedésekkel szemben. A magánszektor az újrahasznosítás gazdasági életképességének a fontosságát, a meglévő szabályok nem megfelelő végrehajtását és a szabályozási hiányosságokat hangsúlyozta. Többen felhívták a figyelmet a megelőzést támogató

körforgásos vagy életcikluson alapuló megközelítésre, és az innováció ösztönzése, valamint a nemzeti szabályozási akadályok eltávolítása mellett szólaltak fel.

Az **EHM** sokfélesége differenciált megközelítést igényel attól függően, hogy a tengeri műanyag hulladék olyan termékekből származik-e, (1) amelyek újrahasznosíthatók vagy (2) amelyeknek léteznek fenntartható alternatívái. A már elkülönített tételek esetén erős érdeklődés mutatkozott a kiterjesztett gyártói felelősség rendszerei iránt. Többen megemlítették a betétdíjas rendszert (pl. palackok esetén), bár néhányan figyelmeztettek a kiskereskedőket érintő negatív és potenciálisan aránytalan gazdasági hatásokra is. E rendszerek a sikerességének kulcsfontosságú tényezői többek között a meglévő hulladékgazdálkodási rendszerek hatékonysága, a fogyasztói magatartás, a helyi infrastruktúra, a termék újrafelhasználási lehetőségei, valamint a jogérvényesítés. A kiskereskedők úgy érveltek, hogy olyan termékek esetén, amelyek fenntarthatóbb alternatívákkal helyettesíthetők, ezt a legjobban a fogyasztói szinten lehetne elérni, a tudatosság növelésével és pozitív ösztönzőkkel. A biológiailag lebontható műanyagok használatával kapcsolatban óvatosságra intettek, és többen is felhívták a figyelmet az egyértelmű tájékoztatás és a fogyasztói címkézés fontosságára. Az üzleti vállalkozások képviselői azt emelték ki, hogy a korlátozásoknak figyelembe kell venni az egységes piac követelményeit és az adminisztrációs terheket.

A **halászeszközökkel** kapcsolatban a visszajelzéseket három fő terület köré lehet csoportosítani: (1) az alapforgatókönyv és annak feltevései; (2) a szabályozási opciók és (3) az interjú kérdőívek.

A visszajelzések és egyéb források eredményeképpen a műanyag halászeszközök és akvakultúra-felszerelések európai tengerekre vonatkozó veszteségi rátái az alapforgatókönyvben 30 %-ról 15 %-ra csökkentek. Az akvakultúra és halászat műanyag hulladékainak százalékos eloszlását is át kellett dolgozni. A kezdeti eloszlás szerint (norvég adatok alapján) 77 % származott az akvakultúrából, és 23 % a halászatból. Azonban az EU-28 halfogásból és akvakultúrából származó termelésének pontosabb leképezése érdekében a súlyozást 60 %-ra módosították az akvakultúra, és 40 %-ra a halászat esetében. A visszajelzés alapján a kikötői befogadólétesítményekről szóló felülvizsgált irányelv, a szabályozásról szóló rendelet és a hulladékról szóló keretirányelv teljes végrehajtása is bekerült az alapforgatókönyv feltételezései közé.

A négy kiértékelt szabályozási opció: (1) kiterjesztett gyártói felelősség betétdíjas rendszer nélkül; (2) kiterjesztett gyártói felelősség és betétdíjas rendszer; (3) célkitűzések (újrahasznosítási cél); és (4) alternatív anyagok és termékkialakítás. A visszajelzés rámutatott a hatás számszerűsítésének fontosságára, ami így a lehető legnagyobb mértékig bekerült a rendszerbe.

3.3. Interjúk/ad hoc konzultációk

Több mint 30 interjú segítette az **EHM** kérdéskörével foglalkozó probléma- és hatásvizsgálatok kialakítását. Ezek során a potenciális intervenciós intézkedések kialakítására és tesztelésére, valamint a műszaki megvalósíthatóság és a valószínű hatások elemzésére

törekedtek. Konkrét adatokat gyűjtöttek a teljesítményről és a költségekről, és arról, hogy ezek hogyan változhatnak a potenciális intervenciós intézkedések hatására.

Az érintettek több csoportban is kiemelték az egyszer használatos nem-műanyag vagy többször használható alternatívák elérhetőségének és funkcionalitásának fontosságát, valamint a gyártók potenciális költségeit az anyagok lecserélésével kapcsolatban. A többször használható újratölthető rendszerek üzemeltetőivel és a vízszolgáltató társaságokkal tartott konzultációk segítettek jobban megérteni ezek működését és a nehézségeket.

A **halászeszközökkel** kapcsolatban 16 közvetlen és 15 e-mailes és telefonos interjú során gyűltek össze a négy szabályozási opció leírásával, számszerűsítésével és kiértékelésével kapcsolatos bemenő információk.

Az érintettek egyetértettek abban, hogy csökkenteni kell a halászatból és akvakultúrából származó tengeri műanyag hulladék mértékét, és politikai intézkedésekre van szükség az EU szintjén is. A legtöbben úgy vélték, hogy a javasolt négy szabályozási opció jó választás, bár rámutattak a szabályozások és intézkedések EU-szerte történő bevezetésének, végrehajtásának és nyomon követésének kihívásaira.

A legkedvezőbb szabályozási opciónak a kiterjesztett gyártói felelősséget tartották, akár betétdíjas rendszerrel, akár anélkül, mivel ez fedezheti a válogatás, szétszerelés és szállítás költségeit, valamint a begyűjtési műveleteket. A betétdíjas rendszer pénzügyi ösztönzést jelentene arra, hogy az elhasználdott eszközöket visszavigyék a kikötőbe. Néhányan aggodalmukat fejezték ki az iránt, hogy ez a rendszer büntetné a halászokat nem visszahozható, elvesztett eszközök esetén, és ösztönzést teremtene arra, hogy lehalásszák mások ép eszközeit. Többször megemlítették az Izlandon, Norvégiában és Dániában sikeresen működő példákat. Az újrahasznosítási célokat kedvezőnek ítélték, mivel azok átirányítják az elhasználdott eszközöket a hulladéklerakóba vagy hulladékégető műből az újrahasznosítást végző létesítményekbe. Arra van szükség, hogy a halászati és akvakultúra-felszerelésekből származó újrafeldolgozott anyagoknak jobb legyen a piaci felvétele, és a nyilvános vagy kiterjesztett gyártói felelősség finanszírozását kellene alkalmazni a csomagolási iparból származó újrafeldolgozott anyagokkal szembeni versenyképes helyzet megteremtése érdekében. A biológiailag lebontható műanyagokat túl drágának találták, és ráadásul még nem terjedtek el széles körben, ami különösen a tengervízben és nagy mélységben lebomlóak esetében igaz. Ezenkívül néhány érintett rámutatott arra, hogy a biológiailag lebontható anyagok inkább arra ösztönöznének, hogy a halászeszközöket a tengerben hagyják, mint arra, hogy visszavigyék a kikötőbe.

3.4. Eurobarométer konzultációk

A 2014-es Eurobarométer konzultáció kimutatta, hogy az európai polgárok támogatják⁵ a tengeri hulladék csökkentésére irányuló uniós szintű célkitűzést. A 468. sz. tematikus Eurobarométer felmérés (EK, 2017)⁶ során a válaszadók 33 %-a nevezte a tengeri környezetszennyezést a legfontosabb környezetvédelmi kérdésnek. 72 %-uk azt állította, hogy

⁵ 28 tagállam 26 595 EU állampolgárával készült interjú 2013. december 3 és 7 között.

⁶ 28 tagállam 27 881 EU állampolgárával készült interjú 2017. szeptember 23 és október 2 között.

csökkentette az egyszer használatos műanyag hordtasakok használatát; közülük 38 % ezt az elmúlt 12 hónapban tette meg. 89 % és 94 % között volt azok aránya, akik fontosnak gondolták az alábbi intézkedéseket:

- a termékeket úgy kell kialakítani, hogy könnyebb legyen a műanyag újrahasznosítása;
- az iparnak és a kiskereskedőknek erőfeszítéseket kell tenni a műanyag csomagolás csökkentése érdekében;
- oktatásokat kell tartani a műanyag hulladék csökkentésének módjairól; valamint
- a helyi hatóságoknak több és jobb átvételi helyet kell biztosítani a műanyag hulladékok esetén.

A válaszadók 61 %-a tartotta fontosnak, hogy a fogyasztók fizessenek extra díjat az egyszer használatos műanyag árukért. EU-szerte egyre többen gondolják, hogy a környezetvédelemmel kapcsolatos döntéseket közösen kellene meghozni az EU-n belül.

3.5. Nyilvános konzultáció

A „Tengeri hulladék csökkentése: fellépés az egyszer használatos műanyagokkal és halászeszközökkel szemben” címen rendezett nyilvános online konzultációra⁷ (2017. december 15 és 2018. február 12 között) 1 807 válasz érkezett.

A tengeri hulladékhoz és az egyszer használatos műanyagokhoz kapcsolódóan az állatok egészségkárosodása, az emberi egészségre vonatkozó kockázatok és az ökoszisztéma-szolgáltatásokra gyakorolt hatás szerepeltek az első három helyen a legfontosabb kérdések közül. A válaszadók 95 %-a egyetértett abban, hogy az egyszer használatos műanyagokkal kapcsolatban szükséges sürgős lépéseket tenni. A legtöbben úgy vélték, hogy az EU-nak kötelező eszközöket kellene támogatnia globális vagy EU-szinten. A hatóságok ettől a nézőponttól eltérően azt jegyezték meg, hogy egyes intézkedéseket EU-szinten, másokat viszont helyi vagy nemzeti szinten kellene meghozni.

Erős támogatást kapott az EHM csökkentése a környezetben, a prioritások listáján pedig a fedelek, kupakok és italos palackok szerepeltek. Az intézkedések vonatkozásában a válaszadók a tengerpartok megtisztítását, aktív „hulladékhalászatot” és a tengeri és tengerparti hulladék rendszeres számszerűsítését részesítették előnyben. Az ipari és kereskedelmi szervezetek voltak az egyetlen olyan kategória, amelyik nem támogatta az aktív „hulladékhalászatot”.

Sok válaszadó számolt be arról, hogy csökkentette a könnyű bevásárlózacskók, italos palackok, kupakok és fedelek használatát. A legkevésbé a chipses zacskók és az édességek csomagolásának fogyasztása változott. A túlnyomó többség az EHM környezetre gyakorolt hatásával kapcsolatos tudatosság növelésével kapcsolta össze a fogyasztáscsökkenést. A válaszadók leginkább a műanyag palackok használatának csökkentésére mutattak hajlandóságot; több mint a felük számolt be arról, hogy ezt már meg is tette. 77 %-uk hajlandó lenne egy kis extra díjat fizetni a műanyag palackokra vonatkozó betétdíjas rendszer keretében. A túlnyomó többség (93 %) támogatta, hogy a szabályozások vezessék ki az

⁷ http://ec.europa.eu/environment/consultations/pdf/marine_litter.pdf

eldobható műanyag étkezészeteket a biológiailag lebontható vagy újrafelhasználható alternatívák elterjedése érdekében, még akkor is, ha ez egy kis áremelkedést jelent. Az ipari és kereskedelmi szervezetek képviselői megosztottak voltak abban a tekintetben, hogy fizetnének-e, ám az EHM kivezetését ők is támogatták.

Jelentős támogatást (91 %) kapott az a szabály, amely előírná a cigarettagyártó vállalatok számára, hogy pénzügyileg járuljanak hozzá a cigarettacsikkek eltakarításához. Az ipari és kereskedelmi szervezetek inkább vonakodtak e kérdés tekintetében. Az egészségügyi betétek gyártóira vonatkozó hasonló javaslatot a válaszadók 79 %-a támogatta.

Az italos palackok esetében a betétdíjas rendszert tartották a legmegfelelőbb válasznak (47 %), ezt követték a használat csökkentésére irányuló célkitűzések (33 %). A válaszadók kiemelték a betétdíjas rendszer magas visszagyűjtési arányát (körülbelül 90 %), és a gyártás számára így létrejövő nyersanyag magas minőségét, ám a kiskereskedők figyelmeztettek a potenciális gazdasági és működési hatásokra, különösen a kisebb boltok esetén, és a nemzeti szinten végrehajtott egyedi megoldások mellett érveltek.

A minimális kialakítási követelmények kisebb támogatást kaptak (20 %), és ezt az üzleti vállalkozások képviselői sem helyeselték. Olyan EHM esetén, amely kiváltható fenntarthatóbb alternatívákkal, például a fűtisztító pálcikák és az evőeszközök területén, a válaszadók támogatták a jogalkotási lépéseket és a csökkentési célok alkalmazását. Olyan termékeknél is megfelelő megoldásnak ítélték a jogalkotási intézkedéseket, amelyeknek nincsenek ilyen nyilvánvaló alternatívái, ilyenek például a cigarettacsikkek és az egészségügyi betétek. Ebbe az EHM-kategóriába eső termékek esetén a kiterjesztett gyártói felelősség rendszereit ugyanolyan alkalmasnak találták.

A nyilvános online konzultáció halászattal foglalkozó részére 340 személy válaszolt. 95 %-uk egyetértett abban, hogy szükséges és sürgős a tengeri hulladék mennyiségének kezelésére vonatkozóan intézkedéseket hozni. Különösen a halászeszközökkel kapcsolatban gondolta azt 79 %, hogy szükséges és sürgős lépéseket tenni. A halászattal foglalkozó szervezetek 100 %-a (az összes válaszadó 53 %-a) vélte úgy, hogy a tengeri hulladék halászatra és akvakultúrára gyakorolt hatásai meglehetősen vagy nagyon fontosak. A hulladék eltakarításának költségeit a válaszadók 84 %-a ítélte nagyon fontosnak vagy fontosnak.

80 % a halászokat jelölte meg a változtatás nagyon fontos szereplőiként, mivel ők az eszközök közvetlen használói. Az EU tagállamok, a helyi és regionális hatóságok és a halászati szervezetek szerepét szintén fontosnak értékelték. Meglepő módon a magánszektor szerepét kevésbé látták fontosnak annak ellenére, hogy potenciálisan nagy a szerepük a kiterjesztett gyártói felelősség rendszereiben.

A többség azt állította, hogy „néhány” eszköz elveszett (ezek mennyisége a kerítőhálók esetén tapasztalt 28 % és a kopoltyúhálóknál tapasztalt 54 % között mozgott) vagy kidobták (22 % kerítőhálóknál és 43 % vágófonalaknál és zsinóroknál).

A négy előnyben részesített intézkedés: (1) ösztönzők a kihalászott hulladék és elhasznált eszközök partra szállítása érdekében (88 %), (2) jobb hulladékgyűjtési és válogatási

létesítmények a hajókon és a kikötőkben (70 %), (3) a visszagyűjtési intézkedések ösztönzése/támogatása (68 %), és (4) a meglévő szabályok jobb végrehajtása (67 %).

A szabadon megadható megjegyzések között az érintettek szintén javasolták a kiterjesztett gyártói felelősséget, magasabb bírságokat kértek a szennyezőkre és megmagyarázták a visszagyűjtési intézkedések kockázatát és hatástalanságát, kiemelték a halászok képzésének fontosságát, javaslatot tettek az eszközök megjelölésére, kiemelték, hogy a magas kikötői költségek ahhoz vezetnek, hogy több eszközt dobnak el a tengerben, és megfelelő kikötői befogadólétesítményeket igényeltek.

Arra a kérdésre, hogy milyen kiegészítő célzott intézkedések segítenék az eszközök visszajuttatását a partra, a válaszadók leginkább (59 %) a halászokra kivetett betétdíjakat vagy (53 %) a kiterjesztett gyártói felelősség rendszereit említették, beleértve az eszközökre kivetett díjakat is. Aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy a betétdíjas rendszer azokat a halászokat büntetheti, akik nem tudják visszakérni a betétdíjat a véletlenül elveszett vagy nem visszahozható eszközök miatt.

3.6. Konferenciák

2017. szeptember 26-án Brüsszelben a „műanyag újragondolásáról” tartottak konferenciát, ahol a tengeri hulladékra vonatkozóan az Európai Parlament által megszavazott 50 %-os csökkentési tervvel kapcsolatban az érintettek azt a javaslatot tették, hogy ez a cél akkor érhető el, ha az egész EU-ra kiterjedő ambiciózus stratégiát vezetnek be, amelyben a különböző EHM termékekre specifikus szabályozási intézkedéseket fogalmaznak meg.

A javaslat szerint a kötelező fogyasztáscsökkentési célokat elérhető időkerethez kell kötni. A potenciálisan alkalmas intézkedések között a fogyasztói ösztönzőket, a betétdíjas rendszereket, valamint az újrahasznosítással kapcsolatos infrastruktúrát említették meg. A termékek célzott kezelése mellett a tengeri hulladék egységeit, forrásait és az útvonalait is kezelni kell. Az érintettek megemlítették, hogy a társadalmi tudatosság növelésére irányuló kezdeményezések az alacsony erőforrásokkal küzdő kampányok miatt gyenge eredményeket hoztak. A zöld beszerzéseket jó módszernek találták az egyszer használatos műanyagok alternatíváira irányuló kereslet növelésére.

2018. évi körforgásos gazdaságról szóló konferencia⁸ (2018. február 20-21.) az érintettek platformja további betekintést nyújtott a tengeri környezetben található műanyagokra vonatkozó intézkedések területére.

3.7. Következtetések

A különböző EHM termékek esetén eltérő intézkedéseket tartottak megfelelőnek. A meglévő szabályozástól és a fenntartható alternatívák elérhetőségétől függően különböző intézkedések kerültek megvitatásra. A kiterjesztett gyártói felelősségre vonatkozó intézkedéseket általában kedvezően ítélték meg. Mind az ipar, mind az üzleti vállalkozások képviselői kiemelték, hogy egyes intézkedések rejtett költségekkel járnak, amelyeket fontos megérteni, mielőtt az

⁸ http://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/circular-economy-stakeholder-conferenceprogramme_v20180212-2.pdf

intézkedéseket meghozták. A jogalkotási megközelítések is helyeslésre találtak. A csökkentési tervek népszerűek voltak, azzal a fenntartással, hogy a végrehajtás feltételeit biztosítani kell (pl. időhöz kötött célok).

Úgy ítélték meg, hogy az átfogó EU célkitűzések eléréséhez további intézkedésekre és szabályozásokra lehet szükség. Az érintettek hajlandóságot mutattak arra, hogy az EHM fenntarthatóbb alternatíváiért fizessenek, vagy az EHM használatáért büntető díjakat fizessenek. A tudatosságot növelő kampányokra inkább kiegészítő intézkedésként tekintenek a többi szabályozási és önkéntes intézkedés mellett.

A halászeszközökkel kapcsolatban az érintettek jelezték, hogy cselekedni kell, mégpedig sürgősen. A kiterjesztett gyártói felelősséggel és betétdíjas rendszerekkel kapcsolatos szabályozási opciókat, valamint a jobb kikötői befogadólétesítményeket helyeselték. Úgy vélték, hogy a betétdíjas rendszerrel kombinált kiterjesztett gyártói felelősség pozitív költség-haszon hatásokkal bír, és hozzájárul a műanyag-stratégia célkitűzéséhez, vagyis a műanyagok mennyiségének csökkentéséhez az európai tengerekben.